

BACCALAURÉAT GÉNÉRAL

SESSION 2016

FINNOIS

VENDREDI 17 JUIN 2016

LANGUE VIVANTE 1

Série **L** – Durée de l'épreuve : **3 heures** – coefficient : **4**

Séries **ES-S** – Durée de l'épreuve : **3 heures** – coefficient : **3**

Le candidat traitera, dans la langue étrangère, l'ensemble des questions de l'épreuve pour laquelle il compose.

L'usage des calculatrices électroniques et du dictionnaire est interdit.

Dès que ce sujet vous est remis, assurez-vous qu'il est complet.
Ce sujet comporte 3 pages numérotées de 1/3 à 3/3.

Répartition des points

Compréhension de l'écrit	10 points
Expression écrite	10 points

Miten Helsingistä tulikaan näin kreikkalainen

KIRJA-ARVOSTELU

Jukka Viikilä: *Akvarelleja Engelin kaupungista* (romaani)

Helsingin keskusta nousee hankalasti karun ulkosaaren kalliolle, mutta jo Erottajan kaivolta katsottuna kokonaisuus näyttää antiikin kukkulalta. Tämän toteaa tyytyväisenä Johan Carl Ludvig Engel, saksalainen arkkitehti, jonka sisäisen maailman Jukka Viikilä (s. 1973) kuvittelee pienen yöpäiväkirjan muotoon.

5 Miten Senaatintorin maisemasta tulikin niin kreikkalainen? *Akvarelleja Engelin kaupungista* vastaa tähän lumoavalla tyyllillään, jossa taidehistoria ja elämänfilosofia sulautuvat vaivattomasti runoilijana ja dramaturgina tunnetun kirjailijan ensimmäisen romaanin maailmaksi.

10 Engel kertoo välähdyksin elämästään ja työstään vuosina 1816–40. Työttömyys on tuupannut berliiniläisen perheineen Helsinkiä rakentamaan. Soviteltavaa riittää: vaimolle tulee luvattua että homma kestää kuusi vuotta, sitten palataan kotiin. Mutta menee ihmisikä ennen kuin valtava valkea temppeli kohoaa kivikkoon.

15 Viikilä avaa upeasti Engelin tietoisuuden. Aforistisen tiivis, hyvin liikkuva kerronta maalaa kaupunginrakentajan, jonka ammattiyllpeyttä ei voi olla ihailematta. Hän on muurarimestarin poika, käytännön mies, joka ei jätä työmaata kesken ja vaatii priimaa hanslankareista alihankkijoihin. Historiankirjoitus on luonnehtinut Helsingin rakentajaa äreäksi äijäksi, mutta olisikohan yksikään keskustakorttelin pylväs enää pystyssä ilman preussilaista asennetta.

20 Romaani kuvaa koskettavasti Engelin ponnisteluja työn vaatimusten ja yksityisyyden välillä. Rakentamisen ja elämän kaltaisuus nousee jatkuvasti esiin: molemmat ovat yhtä suunnittelemista, odottamista, lykkäytymistä. Nykyihmisen hyvin tunnistama sitten kun -ajattelu saa Engelin kiteyttämään: ”Elämä on kiireinen harjoitus, kaikki asiat kohdataan vain kerran. Varsinaista kertaa ei tule.”

25 Perheenisän ja ainoan tyttären yhteys nousee etualalle. Emilie on sairastanut paljon pienestä saakka ja saa huolehtivaa huomiota. Kiinnostavasti Engelin pojat on jätetty tarinan ulkopuolelle, vaikka juuri he 1800-luvun tapaan olivat perheen keskeiset lapset, ne joiden koulutukseen ja tulevaisuuteen satsattiin.

30 Myös vaimon elämä askarruttaa arkkitehtia. Hän ikään kuin kadehtii naisten elämän yksityisyyttä ja heidän jakamaansa läheisyyden ilmapiiriä: ”Tämä on naisten maailma. Me miehet emme ole koskaan koko painollamme täällä. Ja suurin osa kaikesta rakkaudestamme jää syntymättä.”

35 Viikilän *Akvarelleja Engelin kaupungista* luo ulkopuolisen katseen Helsinkiin ja näyttää sen kansainvälisenä pikkukaupunkina. Keisarihan kaavaili Itämeren kaunottaresta jopa suuriruhtinaskunnan toista pääkaupunkia, mutta rooli jäi vähäisemmäksi.

Ohi kaiken kansallisen tohinan romaanin sivuilla kohdataan tuulinen rakennustyömaa, jonka keskeneräisillä kaduilla puhutaan venäjää, ruotsia ja saksaa. Vasta keskustan ulkopuolella Engel kuulee suomea, parhaat muuraritkin kun ovat venäläisiä.

40 Mutta sitten Tuomiokirkkoon tarvitaan tornikello ja Engel joutuu matkustamaan Ilmajoelle tavatakseen kellomestari Juho Könnin. Pohjanmaan lakeus, sen ääretön tyhjiys, järkyttää berliiniläistä, ja hän ymmärtää: ”Ystävällisintä, mitä voit ihmiselle tehdä, on rakentaa hänelle kaupunki.”

Kiitos Helsingistä, Engel.

Mervi Kantokorpi, *Helsingin Sanomat* 14.2.2016

TRAVAIL À FAIRE PAR LE CANDIDAT

I. COMPRÉHENSION DE L'ÉCRIT : (10 points)

1. Mistä syystä Engel tuli Helsinkiin töihin?
2. Millainen työmoraali Engelillä oli?
3. Miten Engel suhtautui romaanin mukaan naisten elämään?
4. Millaisena Mervi Kantakorpi pitää Viikilän romaania?

II. EXPRESSION ÉCRITE : (10 points)

Afin de respecter l'anonymat de votre copie, vous ne devez pas signer votre composition, citer votre nom, celui d'un camarade ou celui de votre établissement.

Les candidats traitent les **DEUX** questions (120 mots minimum pour chaque question)

1. Tekstin alussa 1800-luvun alun Helsingin maisemia tarkastellaan Engelin silmin ja niitä verrataan antiikin Kreikan kukkuloihin. Kuvaile jotakin maisemaa, joka on tehnyt sinuun mieleen painuneen vaikutuksen tai joka on sinulle erityisen rakas.
2. Miltä kuulostaa nykypäivän valossa Engelin kuviteltu, Pohjanmaan vierailusta kimmokkeen saanut lausahdus "Ystävällisintä, mitä voit ihmiselle tehdä, on rakentaa hänelle kaupunki"? Millaisia seurauksia on ollut kaupunkien rakentamisesta? Perustele vastauksesi.